

Jaarverslag 2024 en uitvoeringsprogramma 2025 van Vergunningverlening en Handhaving

Bijlagen

1. Jaarverslag 2024 en uitvoeringsprogramma 2025 (infographic)

Inleiding

Het dagelijks bestuur is wettelijk verplicht om jaarlijks te evalueren of de in het uitvoeringsprogramma opgenomen activiteiten zijn gerealiseerd. In het jaarverslag is de uitvoering van de vergunningverlening en de handhavingstaak geëvalueerd en vervolgens vertaald in een aantal concrete aanbevelingen voor het uitvoeringsprogramma van 2025.

Kernboodschap

Jaarverslag (2024)

Advisering

De Omgevingsdienst Groningen heeft ons in 2024 veel vaker dan voorgaande jaren om advies gevraagd over lozingen van WKO's (warmte- en koude opslagen). Dat is van belang voor een goede regulering van deze lozingen op het riool. Wat bijdraagt aan een doelmatige werking van onze rwzi's en een betere kwaliteit van het oppervlaktewater.

Vanaf 2021/2022 was er tot en met 2023 een opgaande trend voor het aantal 'ingediende plannen' en 'beoordeelde watertoetsen'. Met inwerkingtreding van de Omgevingswet, begin 2024, is het proces 'watertoets/wateradvies' (2022 en 2023) vervangen door het instrumentarium 'weging van het waterbelang'. Sindsdien is er een duidelijke daling voor het aantal 'ingediende nieuwe plannen' en beoordelingen 'weging van het waterbelang'. Verklaring daarvoor is dat naar mate invoering van de Omgevingswet dichterbij kwam, veel gemeenten en initiatiefnemers ervoor hebben gekozen om plannen versneld af te handelen. Dit om nog gebruik te kunnen maken van de bestaande, vertrouwde wetgeving met de daarbij horende bekende procedures.

Vergunningverlening

Begin 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. Dit betekent voor zowel de aanvragers van meldingen en vergunningen als ook onze vergunningverleners een nieuwe manier van werken. We werken nu met nieuwe Rijksregels en de Waterschapsverordening, die ook begin 2024 is ingegaan. Aanvragen worden nu ingediend in het Digitale Stelsel Omgevingsloket. Daarnaast is de afstemming met andere overheden anders vormgegeven en geïntensiveerd.

Begin 2024 is ten behoeve van het nieuwe werken onder de Omgevingswet de functie van regelanalist aan het team toegevoegd. De regelanalist is verantwoordelijk voor het digitaal toegankelijk maken en wijzigen van de Waterschapsverordening, waaronder het actualiseren van de werkingsgebieden. Daarnaast beheert en verbetert de regelanalist middels 'toepasbare regels' de Vergunningchecks en meldings- en aanvraagformulieren in het Omgevingsloket.

Het merendeel van de aanvragen (87%) wordt met behulp van de Waterschapsverordening beoordeeld en afgehandeld. Dit betreft dan met name vergunningen/meldingen kwantiteit en veiligheid. Voor waterkwaliteitsvergunningen en -meldingen wordt veelvuldig (13%) teruggevallen op rijksregels. Het invoeren van de Omgevingswet heeft niet geleid tot de vereenvoudiging en vermindering van het werk voor vergunningverlening.

De implementatie van het nieuwe zaakstelsel heeft vooral voor vergunningverlening aanzienlijk meer tijd gekost dan vooraf was ingeschat.

Handhaving

De werkdruk op onze medewerkers is hoog. Steeds vaker maken instanties en burgers gebruik van hun wettelijk recht om een Woo- en/of een handhavingsverzoek in te dienen. Vooral Woo-verzoeken hebben grote impact op het team, omdat de vraagstelling heel breed kan zijn. In 2024 zijn er in totaal 6 Woo- en 10 handhavingsverzoeken ingediend. Er zijn meer (7%) vkm's (vragen, klachten meldingen) binnengekomen dan vorig jaar.

Voor het gebiedsgericht toezicht hebben we ons gericht op de gebieden in de omgeving van Jonkersvaart en het Oude Diepje(nutriënten) en daarnaast Noord-Oost Groningen (gewasbeschermingsmiddelen). Bedrijven zijn bezocht en samen met de gemeente Westerkwartier zijn de IBA's en riooloverstorten in kaart gebracht en gemonitord.

In Noord Oost zijn de akkerbouwers en loonbedrijven bezocht en heterdaadcontroles verricht. Het naleefgedrag van deze regels is bij de gecontroleerde akkerbouwers hoog. Mogelijk zijn er andere bronnen dan de akkerbouwers en loonbedrijven zijn, die de waterkwaliteit negatief beïnvloeden. Dat maakt dat het project 'Gebiedsgericht toezicht op

gewasbeschermingsmiddelen' nog niet is afgerond. Het project wordt voortgezet om ook naar andere factoren/bronnen van vervuiling te kijken.

Schouw

Najaarsschouw 2024 is voorspoedig verlopen. Mede door inzet van collega's van Beheer & Onderhoud en de Muskusrattenbeheerders, die in het veld de sloten hebben gecontroleerd. Door goede weersomstandigheden hebben de meeste perceelseigenaren het verplichte onderhoud aan de sloot op tijd uitgevoerd. Slechts 3x moest bestuursdwang worden toegepast.

Aanbevelingen

Op basis van onze bevindingen van afgelopen jaar komen we tot de volgende aanbevelingen:

1. De komst van de Omgevingswet en striktere regelgeving voor Zeer Zorgwekkende Stoffen maakt het noodzakelijk om een deel van de lozingsvergunningen te actualiseren en daar net als in 2024 prioriteit aan te geven.
2. In 2025 voor de handhaving de prioriteit leggen op veehouderij, loonwerkers, industrie en de najaarsschouw.
3. De werkvoorraad aan oplevercontroles van verleende vergunningen is opgelopen tot een aantal van ca. 300. Voor 2025 worden daar voldoende uren voor gereserveerd.
4. In 2025 wordt gebiedsgericht toezicht een structureel onderdeel van het werk van onze handhavers. In het Westerkwartier continueren we het project van 2024. Daarnaast starten we in 2 gebieden een nieuw project op.
5. Daarnaast gaat de organisatie over naar het zaakstelsel XxlInc. De live-gang is verplaatst naar medio april 2025. Voor de periode januari tot met mei moet er voldoende capaciteit zijn voor de implementatie van de nieuwe V&H-zaaktypes in XxlInc.
6. Opleiding, Training en Oefenen (OTO): nieuwe medewerkers moeten worden getraind voor de calamiteitenorganisatie (Veiligheidsregio Groningen Drenthe, CoPi (Commando plaats incident))
7. We stappen over naar nieuwe plan- en toepasbare regelsoftware. Na livegang is er voldoende capaciteit nodig aan de kant van vergunningverlening voor het testen van de activiteiten in het Omgevingsloket.

Uitvoeringsprogramma voor 2024

Advisering

Het is lastig te voorspellen welke aantallen projectplannen, wateradviezen etc. we kunnen verwachten. Vooralsnog gaan we voor 2025 uit van vergelijkbare aantallen als in 2024. Daarbij moet worden aangetekend dat we verwachten steeds eerder bij ruimtelijke plannen en ontwikkelingen te worden betrokken. Daarnaast zullen we gemeenten actief gaan benaderen om dit te stimuleren.

Vergunningverlening

2024 was een overgangsjaar. Veel activiteiten zijn om praktische redenen eind 2023 nog onder de oude regelgeving afgehandeld. Onze verwachting is dat in 2025 de aantallen hoger zullen zijn. Met inwerkingtreding van de Omgevingswet is de 'Vergunning Eigen Dienst' en het 'Projectbesluit' geïntroduceerd. We verwachten dat ook hierdoor de aantallen zullen toenemen.

Handhaving

De handhaving capaciteit wordt met name ingezet op najaarsschouw, gebiedsgericht toezicht, industrie en de afhandeling van klachten/calamiteiten. 2 jaar geleden zijn we voorzichtig gestart met gebiedsgericht toezicht. Inmiddels zijn we gewend aan deze nieuwe manier van werken en hebben we dit opgeschaald.

We hebben voor 2025 de volgende gebieden geselecteerd voor gebiedsgericht toezicht: uitbreiding gebied rondom Jonkersvaart (nutriënten), Pieterburen-Leens (gewasbeschermingsmiddelen), Garnwerd (nutriënten/E-coli). De inzet op oppervlaktewateronttrekkingen, lozingen recreatievaart, bronneringen en IBA's is beperkt maar wordt wel meegenomen in gebiedsgericht toezicht.

Vervolg

Het infographic van ons jaarverslag en uitvoeringsprogramma wordt verzonden naar onze handhavingpartners (gemeenten, provincies, uitvoeringsdiensten) en op onze website geplaatst.